

Sygn. akt II AKa 37/20

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2020 r.

4. Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

5. Przewodniczący: SSA Andrzej Olszewski (spr.)

6. Sędziowie: SA Piotr Brodniak

7. SO del. do SA Robert Mąka

8. Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

9. przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Śródmieście del. do Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Marty Mokrzyńskiej - Łukaszcuk

10. po rozpoznaniu w dniu 24 września 2020 r. sprawy

E. B. (poprzednio W.), P. B. (1), P. I. (1), P. K. (1)

oskarżonych z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i inne

11. na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

12. od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

13. z dnia 10 października 2019 r. sygn. akt III K 240/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. R. kwotę 1476 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych z podatkiem VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonych E. B. i P. B. (1) przed Sądem Apelacyjnym;

III. zasądza od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w częściach ich dotyczących i jednocześnie zwalnia wszystkich oskarżonych od ponoszenia opłat za drugą instancję.

SSO (del). Robert Mąka SSA Andrzej Olszewski SSA Piotr Brodniak

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 37/20	
Załącznik dołącza się w każdym	1		

przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji		
wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 października 2020r.		
1.2. Podmiot wnoszący apelację		
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# oskarżyciel posiłkowy		
# oskarżyciel prywatny		
# obrońca		
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego		
# inny		
1.3. Granice zaskarżenia		

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za				

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>Obrońca oskarżonych E. i P. B. wyrokowi zarzucił:</p> <p>„1. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia tj.:</p> <p>1) art. 5 § 2 KPK poprzez rozstrzygnięcie niedających usunąć się wątpliwości co do tego kto przedłożył w banku fakturę. VAT nr 48/2010/03/11 na niekorzyść oskarżonych;</p> <p>2) art. 7 KPK poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego bez</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

poszanowania zasad
doświadczenia
życiowego i
logicznego
rozumowania i w
konsekwencji
uznanie, iż:

a) nie zasługują
na wiarę wyjaśnienia
oskarżonych w
zakresie w jakim
negowali oni
złożenie faktury VAT
w Banku (...) S.A.
w W., w sytuacji,
gdy brak materiału
dowodowego
potwierdzającego tę
okoliczność w aktach
sprawy, a nadto
bezsprzecznym jest
to, iż oskarżeni
faktury tej od
jej wystawców nie
odebrali;

b) nie zasługują
na wiarę wyjaśnienia
oskarżonych w
zakresie w jakim
negowali oni zamiar
zaciągnięcia więcej
niż jednego
zobowiązania, w
sytuacji gdy brak
materiału
dowodowego
potwierdzającego tę
okoliczność, a A. S.
(1) w czasie swojego
przesłuchania
wskazywała, że nie
wie dlaczego jeździli
jednego dnia do
kilku banków oraz
kto w przypadku
B. zdecydował do
ilu banków pojedą,
natomiast A. S. (2)

nie był pewny czy J. N. (1) poprosił oskarżonych o zaciągnięcie więcej niż jednego zobowiązania;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mających wpływ na jego treść, wyrażający się w nieuzasadnionym przyjęciu, iż:

a) oskarżeni przedłożyli do dokumentacji bankowej fakturę VAT na kwotę 41.351,00 zł wystawioną przez(...)T. K., R. B. w sytuacji gdy brak dowodów potwierdzających taki przebieg zdarzeń;

b) oskarżeni swoimi zachowaniami wyczerpali znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 KK tj. zaciągnęli zobowiązanie mając pełną świadomość, iż doprowadzają banki i instytucję finansową do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy nie

daje podstaw do wyciągnięcia takich wniosków; .

c) pomiędzy rozporządzeniem mieniem przez banki i instytucję finansową a zachowaniem oskarżonych istniał związek przyczynowy w sytuacji gdy materiał dowodowy nie daje podstaw do czynienia takich ustaleń;

d) oskarżeni doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 213.153,25 zł w sytuacji gdy w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dowodu na to jaką kwotę banki i instytucja finansowa rzeczywiście przekazały do rąk oskarżonych;

e) A. i A. S. (2) lub J. N. (1) informowali oskarżonych, iż J. N. (1) nie może sam zaciągnąć kredytu, w sytuacji gdy w swoich zeznaniach świadkowie takich twierdzeń nie zawarli;

f) oskarżenie widzieli, iż J. N. (1) nie może zaciągnąć kredytów z uwagi na brak zdolności

kredytowej, w sytuacji gdy w aktach sprawy brak materiału dowodowego pozwalającego na czynienie takich ustaleń;

g) oskarżeni mieli świadomość, iż ich zachowanie nie jest zgodne z prawem, w sytuacji gdy mając na uwadze ich wiek, sposób działania J. N. (1), jego zachowanie i zachowanie pracowników banku wniosek taki jest nieuprawniony;

h) fakt uczestnictwa pracowników banku w przestępczym procederze nie ma wpływu dla odpowiedzialności karnej oskarżonych, w sytuacji gdy mając na uwadze znamiona strony podmiotowej wymagane dla zaistnienia zarzucanych oskarżonym przestępstw okoliczność ta ma istotne znaczenia dla przypisania im odpowiedzialności karnej;

i) i) przedłożenie poświadczającej nieprawdę faktury VAT nr (...) miało wpływ na

	<p>udzielenie kredytu, w sytuacji gdy stosownie do ustaleń Sądu faktura ta została dostarczona do banku w momencie podpisywania umowy kredytowej, nie była więc badana w toku procedury bankowej i siłą rzeczy nie mogła mieć wpływu na udzielenie kredytu.”</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Sąd rozstrzygający przeprowadził postępowanie dowodowe w niezbędnym zakresie i na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów - dokonał odpowiednich ustaleń faktycznych. Zarzuty apelacyjne nie znajdują żadnego potwierdzenia w zebranych dowodach.</p> <p>Nieprawdziwe jest stwierdzenie, że oskarżeni nie przedłożyli faktury na 41351,19 ,- zł , która była fikcyjna. Co prawda P. B. zaprzeczał,</p>				

iż " donosił" taką fakturę /k.407-408 akt/, to jednak jego przyszła żona /E. W. / potwierdziła, że taka faktura została przedłożona w banku przed podpisaniem umowy pożyczki. Nie ma żadnego znaczenia, kto "fizycznie" przedłożył ten dokument, skoro oskarżeni współdziałali z innymi osobami, mieli pełną świadomość, że jest on fikcyjny i podpisali umowę, w której ten dokument się wymienia.

Niezrozumiałe jest kwestionowanie ustalenia, że oskarżeni jednego dnia zaciągnęli w czterech instytucjach pożyczkowo-bankowych cztery różne pożyczki / kredyty/. Wynika to wprost z dokumentów tych instytucji, a treść tych dokumentów nie jest kwestionowana przez skarżącego.

Falszywa jest sugestia, że oskarżeni nie wiedzieli, iż J. N. nie może zaciągać kredytów i nie

działali na jego rzecz. Należy zapytać, to po co jednego dnia zaciągnęli cztery pożyczki, których nie zamierzali spłacać i za co dostali od J. N. 20 000,-zł, co sami przyznali. Co zatem miała zabezpieczać umowa pożyczki pomiędzy osk. P. B., a J. N. na kwotę 250 000,-zł.

Niezrozumiała jest sugestia obrońcy czy oskarżeni otrzymali pieniądze z pożyczek. Z dokumentów bankowych wynika wprost, że pieniądze zostały im wypłacone, a z samych wyjaśnień tych oskarżonych - że przekazali je J. N., za co otrzymali wynagrodzenie w kwocie 20 000,-zł.

Dla oceny prawnej zachowania oskarżonych B. nie ma znaczenia czy współdziałali z nimi niektórzy pracownicy banków. Istotne jest, że oskarżeni od początku zatajali przed bankami, że biorą kredyt nie dla siebie, że nie zamierzają go spłacać /a będzie to czyniła osoba trzecia, która nie była ujawniana

<p>kredytodawcy/, poświadczali nieprawdę w podpisywanych dokumentach, posłużyli się, współdziałając z innymi osobami fałszywą fakturą, i ostatecznie za swoje działania na korzyść J. N. otrzymali całkiem wysokie wynagrodzenie. Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił te fakty i właściwie zakwalifikował.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Ustalenia faktyczne, jak i kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu przez sąd rozstrzygający nie budzi żadnej wątpliwości.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił zgromadzone w sprawie dowody, dokonał właściwych ustaleń faktycznych i prawidłowo zakwalifikował ich działania. Jego rozważania w tym zakresie mają pełną akceptację Sądu</p>		

<p>Apelacyjnego, i nie ma powodów ich powtarzać. To, że oskarżeni, w całym opisanym przestępczym procederze, nie odgrywali głównych ról, a nawet do dzisiaj ponoszą finansowe konsekwencje swoich działań, w sposób istotny wpłynęło na wysokość orzeczonych kar, w szczególności kar grzywnien.</p>				
<p>3.2.</p>	<p>Natomiast obrońca oskarżonych P. I. i P. K. zarzucił:</p> <p>„1. obrazę przepisów prawa materialnego, w zakresie kwalifikacji prawnej czynu (art 438 pkt 1 kpk) poprzez przypisanie oskarżonemu P. I. (1) czynu:</p> <p>a) w pkt VI wyroku przestępstwa oszustwa z art 286 kk mimo iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na brak wypełnienia przez oskarżonego znamion tego przestępstwa;</p> <p>b) w pkt VII wyroku przestępstwa oszustwa z art 286 kk w związku z</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		

zaostreniem kary ze względu na mienie znacznej wartości, mimo iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na brak wypełnienia przez oskarżonego znamion przestępstwa;

c) w pkt VIII wyroku przestępstwa oszustwa z art. 286 kk w zbiegu z przestępstwem wyłudzenia kredytu z art 297 kk. mimo iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na brak wypełnienia przez oskarżonego znamion tych przestępstw;

2. obrazę przepisów prawa materialnego, w zakresie kwalifikacji prawnej czynu (art 438 pkt 1 kpk) poprzez przypisanie oskarżonemu P. K. (1) czynu opisanego w pkt. IX wyroku, mimo iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje na brak wypełnienia przez oskarżonego znamion przypisanego mu przestępstwa oszustwa z art 286 kk. w zbiegu z art 294 kk przewidującym

	<p>zaostrenie kary ze względu na mienie znacznej wartości.</p> <p>3. Obrazę przepisu art 5§2 kpk polegającą na tym, że sąd nie rozstrzygnął pojawiających się wątpliwości w sprawie na korzyść oskarżonych.”</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Ustalenia faktyczne sądu I instancji co do oskarżonych P. I. i P. K. są prawidłowe. Wynikają one z dowodów przeprowadzonych na rozprawach i właściwie ocenionych przez Sąd Okręgowy. Sąd odwoławczy w w pełni tą ocenę i ustalenia akceptuje, i do nich się odwołuje. Próby skarżącego podjęcia oceny działania tych oskarżonych przez pryzmat przepisów prawa cywilnego są całkowicie nietrafione. Oskarżeni działali według wcześniej ustalonego schematu, nie zaciągali kredytów dla siebie, nie</p>				

ujawniali bankom tego i nie zamierzali spłacać rat kredytów. A do tego otrzymali wynagrodzenie za swoje działanie / vide wyjaśnienia P. I. k.4282 akt/. A zatem działali nie tylko umyślnie, ale z zamiarem bezpośrednim. Skarżący wskazuje, że pierwsze trzy kredyty konsumenckie były systematycznie spłacane. Skrzętnie jednak pomija fakt, iż nie spłacał ich kredytobiorca P. I., a następnie zostały spłacone z kredytu hipotecznego. Nie taki był, wynikający z treści umów kredytowych, powód ich udzielenia. Powstaje pytanie, dlaczego oskarżony nie ujawnił bankom, że chce zaciągać kredyty na rzecz osoby trzeciej. Nawet jeżeli oskarżony, po upływie pewnego czasu, sam stał się "ofiara N.", to w chwili podpisywania kolejnych umów z bankami nie ujawniał przed kredytobiorcami swoich prawdziwych zamierzeń. Jednocześnie miał pełną świadomość, iż ujawnienie działań

na rzecz J. N. spowoduje odmowę udzielenia kredytu. Nie sposób zatem uznać, że nie wprowadzał kredytodawcę w błąd.

Jeżeli chodzi o kredyt (...), to skarżący podkreśla, iż oskarżeni "nie obawiali się trudności w jego spłacie". Tylko znów pomija, że raty tego kredytu nie były spłacane przez formalnych kredytobiorców - oskarżonych.

Dopiero, gdy J. N. zaniechał tych spłat, to oskarżeni podjęli trud spłacania rat. I wtedy się okazało, iż nieruchomości będąca zabezpieczeniem kredytu ma niższą wartość. I tak jeden oszust oszukał drugiego, ale to w żaden sposób nie usprawiedliwia oskarżonych.

Naiwnym było także tłumaczenie P. I. w zakresie kredytu (...) udzielonego 19.08.2010r.

Oskarżony podpisał wniosek kredytowy, a następnie umowę, z której jednoznacznie wynikało, iż jest KREDYTOBIORCĄ.

<p>Nie ma żadnych powodów, i nie było wcześniej podstaw, do uznania, że chodziło o tzw. udostępnienie konta. Tej tezie przeczy również w swoich zeznaniach współkredytobiorca - S. C.. Wreszcie, rację ma sąd rozstrzygający, iż występując o ten kredyt, oskarżony zataił fakt formalnego posiadania kredytu hipotecznego (...).</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Ustalenia faktyczne sądu I instancji są prawidłowe, również kwalifikacja prawna czynów przypisanych oskarżonym nie budzi zastrzeżeń.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny zgromadzonych dowodów, zgodnej z treścią art. 7 kpk. Wykazał sprawstwo oskarżonych i wymierzył im kary współmierne do stopnia zawinienia.</p>		

<p>Uwzględnił przy tym ich drugoplanową rolę w całym procederze, jak i sylwetki oskarżonych / pozytywne/, co skutkowało orzeczeniem kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i orzeczeniem bardzo niskich grzywien.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	

wyrok Sądu Okręgowego w zaskarżonej części			
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy			
jak w pkt.3.1 i 3.2			
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięźle o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	

Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
pkt. III	Na podstawie art. 633 kpk w zw. z art. 626 §1 kpk obciążono oskarżonych wydatkami za postępowanie odwoławcze. Jednocześnie, uwzględniając ich sytuację materialną, w szczególności to, iż oskarżeni nadal spłacają niektóre kredyty, na podstawie art.17 ustawy o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 624 §1 kpk,, zwolniono oskarżonych od opłaty za drugą instancję.	
7. PODPIS		
SSO /del./ Robert Mąka SSA Andrzej Olszewski SSA Piotr Brodniak		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	obrońcy oskarżonych	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie oskarżonych za winnych popełnienia przypisanych im czynów	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana